

ნაპაღ ული

საყმაწვილო ჟურნალი

წელიწადი მეორე

მცირე წლოვანთათვის

№ I

იანვარი

1906

217

ტფილისი
ელექტრონის სტამბა წიგ. გამოცე. ქართ. ამხანაგობის
1906

შინაარსი:

1. ნაძვები.—ლეკი შ. შვი- შელისა	3	6. გასართობი.—ა) პატოსანი ველური (რუსულით). ღემს კროველისა. ბ) გმირი ძაღლი.—	
2. პატარა მეკურტნე.—კანჯე- გილისა	7	გ) გემრიელი მსხალი. დიშ. დეკანოზიშვილისა	29
3. გლეხი და ვირი.—იგავი. აღ. შირაანაშვილისა	15	7. ანდაზები და გამოცანები.—	
4. თებროს სიზმარი.—მარიამ დემურასია	17	ა) შარადა.— ბ) გამოცანები.—	
5. ფორთოხალი.—ელენე ტუვე- დაძისა	24	გ) ხალხური. დ) რებუსი	31

ამ წლის პირველ იანვრიდან „ნაკადული“ გამოდის ახალის რედაქციით.

ხელის მოწერა შეიძლება:

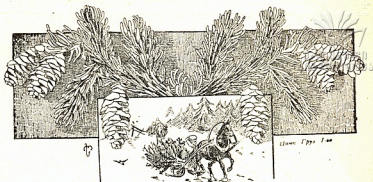
რედაქციაში და „წერა-კითხვის. გ. საზოგადოების“ კანცელარიაში. და მ. ი. დემურიანს სახლში ალექს. № 5. ქალაქს გარეთ ჩვენს აგენტებთან ბაქოში: ანეტა ავანიანთან და ნ. დეკანოზიშვილთან; ქუთაისში: „კოლხიდის“ საზოგადოებაში, კნ. ბარბარე წერეთლისას და ანა და დემეტრიანთან; ბათუმში: მარიამ ულიავასთან, კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან და ისე რაკველთან; სუხუმში: კნ. ტერეზია შერვაშიძესთან და ნიკოთაედგირიძესთან; ახალციხეში: სვიმონ ზეთისაგარაშვილთან; გორში: თამარ და ნინო ლომიურებთან და კნ. ელენე ერისთავისას; ფოთში: იაკობ ფანცხავასთან და კნ. ვლადიმერ სვიმონის-ძე აბაშიძესთან; ყიბთურაში: ირაკლი დეკანოზოვთან; საჩხერეში: ყარამან ჩხვიძესთან; ერევანში: მარიამ ფაგელნიშვილთან.

„ნაკადულის“ შარშანდელი მთელი წლის

ნი მრები იყიდება სამ მანეთად

ნ ა მ ვ ე ბ ი

რთ ტყის ფერდობში
 ჩვენ ვეულა განმარტოებით,
 სამს მძას და ორს დას გეუარავდა
 დედა თავისი შტოებით.

ვეულა თანაბრად ვუეზრდით,
 ერთგვარად გვეუერებოდა,
 ქარი რომ ქროლას იწუობდა
 ის ჩვენსკენ იზნიქებოდა.

და გვამშვიდებდა: ქარი ჩვენ
 გვიმღერის, გვიალერსებსო,
 არც შტოს მოგვეტუნავს, არც ტოტსა
 და არც შეგვირეუვს ფესვებსო.

მისი ზუსუნი კოცნაა,
 მის ქროლა -სიუვარულია,

ხვენი მტერი და ორგული
 მხოლოდ წაღდი და ცულია.

მაგრამ მათგანაც შორსა ვართ,
 ვერ გვსვდავს მავნე თვალიო,
 ხვენს ფერდობს აქ ვინ მოაგნებს,
 შორი აქვს მოსავალიო....

არ გაუვლია დიდხანსა,
 ვილაც მოგვადგა ცულითა
 და სუთივენი აგვკაზა
 მან დიდის სისარულითა.

სმას ვერ ვიღებდით, დაჭრილებ!
 ნაკაფი მწარედ გპტკიოდა,
 და ტანჯულს დედანს სიმწარის
 თვალებზედ ცრემლი სდიოდა.

სანამდის წამოგვიღებდა,
 დედის მკერდს მივეუდენით,
 და ავად ვისსენიებდით
 ხვენს მომწრელს იქვე მრუდ-ენით.

უკანასკნელად მიგვიკრა
 მაშინდა დედამ გულსედა
 და კვნესით კოცნა დაგვიწყო
 საბრალოდ უკვლას წელულსედა!

ვტაროდით გზა-გზა უკვლანი,
 სული და გული გვწელებოდა,
 მშობლის ოსურა და ქვითინი
 კიდეც შორს გვეუწებოდა...

ქალაქში ერთი ბაღის წინ
დაკვაწვეს ჩარიგებითა,
სამი დღე ასე ვიძეოფე
მე ხემის და და მშებითა.

კათუნდა დილა მკოთსე,
მხსოვს, ციოდა ძალსედა,
მოვიდა ვილც, მწვდა ტოტში
და გადამიღო მსარსედა.

წამიღო, ერთს დიდ ოთახში
შუასე დამდგა შრიბლით
და შემომარტვა ბაღლები
გარშემო ეიყინ-ცქრიდალათ.

სოგმა დამკიდა კამფეტი,
სოგმა ვამლი და კაღათა,
სოგმა ქაღაღდის რგოლები
გარშემომავლო რკაღათა.

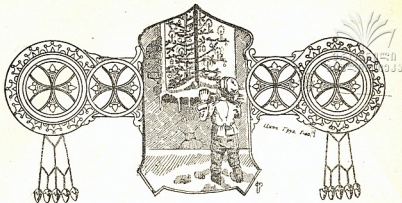
მომრთეს და მიწეეს ეურება,
ბეურმა ძირს მოიკაღათა,
სანთლების აღში კასვეულს
მამობავებდნენ ძაღათა.

ჩემი დაძმანი, არ ვიცი,
იმ დროს სად იმყოფებოდნენ;
ჩემსავით ალბი იწოდნენ,
თუ სიცოცხთა კვლებოდნენ.

ეველა მათგანი მორთული
სწორედ ასევე ჩიოდა;
ტყეშიაც ისევე მათს დედას
ცრემლები ჩამოსდიოდა!

შ. მღვიმელი.

პატარა მეკურტნე

ახაყსული მიწურული იყო, როდესაც პატარა სოსრო ტფილისს ჩამოიყვანა მამამ. მშობლის კერასთან გაწრდილს ბავშვს გული ათბნსაირად აუტოკდა, როცა სადგურს მოახლოვებულმა მატარებელმა მოსვლისა დასწივლა და ქმინვა-სმუილით მიამურა სადგურს, სადაც უთვალავი ხალხი ბუსივით

ირეოდა.

— მამი, ეს რა კარგი ქალბქი ეოფილა, ერთი კი საულა-პარაკა სოსრომ მამას და თვალეებ დაბრეცილ ბავშვს სისარულის აღმურმა აუტკიცა სასე.

სოსროსა და იმის მამასთან ორი სხვა კრუა მოდიოდა. ესენი სხვა და სხვა სოფლისანი იყვნენ და გსა'სე გამოემცნაურნენ ერთმანეთს. ერთი იმათგანი— ავაქ, განსაკუთრებით შეუყვარდა სოსროს, მაგრამ პატარა მეზავრი ისე გატაცებული იყო სხვა და სხვა სანახაობით, რომ მხოლოდ იმ დროს გამოიხენდა ამ სიყვარულს, როცა მატარებელი გადატრუსულ

მინდორსა, ან დაბურულ ტყეში მიდიოდა. ამ დროს სოსროს თვალს აღარაფერი იხიდავდა - არც დიდრონი სასაღებო, არც ლამაზად გადაჭიმული ბაღები, არც ქალაქები, - იგი მოუბრუნდებოდა ავაქს, კისერსეუდ მოეხვეოდა, ეცელებოდა, აწვალებდა. მართალია ავაქისა და სოსროს წლოვანობას შორის დიდი განსხვავება იყო, ავაქი თექვსმეტის წლისა იყო, სოსრო-კი ექვსისა, მაგრამ ჰირველ ნახვიდანვე გულმა გული იცნო და ძალიან შეთვისდნენ. რეინის გზის სადგურზე რომ გადმოვიდნენ, სოსროს ავაქის კალთაზე ჰქონდა ხელი ჩაკიდებული და ისე მისდევდა კუნტურშით, მამაკი ბარკი-ბარსანას მიაორევადა, თუცა იმის ბარკი დიდს არას შეადგენდა.

ასე დაძვობდნენ ავაქი და სოსრო, რომ ერთი უძე-
 ოროდ ვეღარ სძლებდა. ავაქს უფროსი მძა ტფილისში ჰქადა,
 მკურტნე იყო, და ისიც ამ ხელობისათვის ჩამოვიდა ქალა-
 ქში, მაგრამ ბინაკი მძასთან არ დაიდო, სოსროს მძასთან
 სახაროდ იქირავა ვიწრო ნესტიანი სარდაფი და იქ დადგა.
 ჰირველ ხანებში ასლად ჩამოსულებმა ბევრი გაჭირვება იწვნი-
 ეს, მაგრამ ცოტ-ცოტათი გზა გაიკვლიეს და ასაღეს ცხოვრებას
 შეუდგნენ. დღისით, ჰქონდათ თუ არა საქმე, მაინც გარეთ
 იყვნენ. შვიდი-რვა კაცი ერთად მოიყრიდა თავს თუ შხე იყო,
 დასდებოდნენ ქუჩის ნაპირას ქვაფენილზე და ისე ტბილად
 მასლაათობდნენ გვერნებოდა უკვლანი ერთის დედის შვილები
 არიანო, მაგრამ საკმაო იყო ერთი დაეძახნა ვისმე „მუშაო“,
 უკვლა იმისკენ გაექხებოდა და აქამდის ძეგობრულად მო-
 ბასენი მშიერ ლომივით დაუბრიანლებდნენ ამხანაგს თვალეხს,
 თუ ეს მოასწრებდა და მუშტარს გადაჰბირავდა. ბევრჯერ
 ლახათიან მუჯღუგუნსაც უთავაზებდნენ ერთმანეთს, რომ ჰირ-
 ველი ადგილი თითონ დაეკირათ. რა თქმა უნდა, უშეტეს
 შემთხვევაში ერთს ან ორს სვდებოდა სამუშაო, სხვები კი გულ-

დაწვევტილნი დაუბრუნდებოდნენ თბვიანთ ადგილს — მისი გულს და იქვე სასთუმლად მომსადებულ სინ ქვას, ან კუბოს კარამდე განუშორებელ კურცხს...

შესამური არ იყო არც ერთის სუფერი: კაცი, ეს საუკეთესო ქმნილება შემოქმედისა, ეს ბუნების ვირგინი, დანატრულებული იყო ლუკმა ჰურსაცაი...

II

სოსრო ერთის შესედვით სასაცილო რამ იყო — ბუნებით შავი, უზარდივით მსხვილი შავი თმა, შავი ცოცხალი წვრილი თვალეები კვინისში წასული, დიდი ტუჩი და კარვა წინ წამოსული ფართო თეთრი კბილები; მთელი სასეკი მუდამ მოცინარი და მშობრავი, ეველა ეს ერთის შესედვით დიმილს ჰგვრიდა ადამიანს, მაგრამ საკმაო იყო დაჰკვირვებოდა კაცი და ამ სასეკე ისეთს წუთიერს ნაოჭებს შეამჩნევდა, რომ დიმილი ბაკეზე შევეინებოდა.

ჩაცმული სომ უცნაურად იყო. დაგლუჯილ-დაფლუთილი გრძელი თეთრი ხონა, სირმა მოვლებული წითელი ახალუსი, კოჭებამდე გრძელი ვიწრო შავუარი, ვიღაცას გამონაცვანი დიდრონი ჩექმები და თავზე განუშორებლად ჩამოხაჩული შავი დიდი ბოსონი, აი, ეველა ეს იყო იმის მორთულობა. ძლიან ცქვიტი იყო სოსრო, სტუნვასა და სირმილს არა ერჩია-რა, მაგრამ ჩექმები უწირვებდა საქმეს: ან ცალი ჩექმა წასმვრებოდა ფეხიდან, ან კიდევ საოცარი ბრასა-ბრუსი გაუდიოდა და ვეღარ ასერსებდა მასლანთში გართულ ავაქს მიჭნაროდა და შველი თუნუქის ვუთით წვლი ვადაესსა, ან მტვერი შეეყარნა, ან არა და ქუდი მოეტაცნა და მტვერში ამოეკანგლნა, მაგრამ ასეთ შემთხვევისთვის სხვა სერსს მიჭმართავდა სოლმე

სოსრო: ჩემებს გაისდიდა, სადმე კუთხეში დასტოვებდა და ისე შეუდგებოდა თავის საქმეს, თუმცა ხან და ხან იქვედგომოდა ზოლიციული ან მკდუქნის ბიჭი დაუძლავდა ჩემებს და სოსრო თავქუდ მოგლეჯილი დაეძებდა. უკვლას უკვარდა ჰატარა ერევნელი და მამაც გასარებული იყო, რომ დედის მოძორება ამით შეუმსუბუქდა და სელ-ასალი სარჯი არ მოუვიდა ბავშვის წასაყვანად.

ღიანს, უკვარდათ სოსრო, მაგრამ ბავშვს იაზად არ უჯდებოდა ეს სიუვარული. მართალია ხან ერთი უვიდდა რასმე, ხან მეორე, ასე რომ — ჰური იყო თუ ხილი — მთელ დღეს საცუცქნავს არ ულკედნენ, მაგრამ ჭამას არ აცლიდნენ, რადგან ხან ერთი გადააკოტრიალებდა მტვერში, ხან მეორე; ხან ერთი დაიჭერდა და კბილებს მტვრით ამოუგლეჯავდა, ხან მეორე. სოსრო ამ დროს მოკუმაჟდა ჰირს, კბილებს მაგრა მოუჭერდა და ღმუოდა საცოდავად. მაგრამ გაითავისუფლებდა თუ არა თავს, მტვრის კორიანტელს აადენდა მუშების თავზე. როცა დაიღლებოდა, მივიდოდა ავაქთან შესარიკებლად, აკოცებდა თავის მოთხუნულ ტუჩებით, დაღლილი მიეკდებოდა იმის გვერდით და მამისა და სსვების ლაზარაკს ეურს უგდებდა. მერე ისევე უცბად მოიკრებდა ღონეს და დაუწყებდა ავაქს რამე მოგროვილ მონძების ან ძველი კალოძის სროლას, ხან კი მიუხანლოვდებოდა და, ვითომ გკოცნიო, რაც შეეძლო, ხაჭკიულებდა ეურში.

III

ერთ საღამოს სასისარულო ამბავი დაუსვდა სასლიში სოსროს. დედას გამოეკზავნა იმისთვის ხილი, ლამასი ჭრელი წინდები და ჰატარა, იმის სურვის სარგო კურტანი... ეკვლა ესენი ამათს მესობელს მოეტანა და დაეტოვებინა. იქვე იყო წერილიც.

აღტაცებით დაჭსება ეველა ამას სოსრომ და აღტაცებითვე
 გასსნა წერილი, მაგრამ აჭსედ-დაჭსება და მამას მინაწოდს.
 იმანაც გადაატრიბლ-გადმოატრიბლა ქალადი, მაგრამ იმის
 თავისა და ბოლოსი არა ესმოდა-რა, გულდაწუკვით დაჭკვსა
 და გულჯობაში ჩაიდო. არც მამამ და არც შვილმა წერა-
 კითხვა არ იცოდნენ და, მამასადაძე, ჰატარა სოსრომ იმ ღამეს
 ვერ გაიგებდა რასა სწერდა თავისი საუვარელი დედა. ეს სილი
 ამათი უნდა უოფილიყო, რადგან შინაური მსხალი და ვაძლი
 იცნეს, ეს წინდებიც სოსროსი უნდა უოფილიყო, მაგრამ კუ-
 რტანი?! „ნეტაუც-კი ჩემი იქნებოდეს და“... ფიქრობდა სოსრო
 და მოუთმენლად ელოდებოდა გათენებას, რომ ვინძე ემოყნა
 წერილის წამკითხავი. იმ ღამეს რამდენჯერძე უსაუვედურა
 მამას, რატომ წიგნი არ იციო. მეორე დღეს დილა ადრინა
 წამოსტა სოსრო და გასწია მეფურნე ოჭანესთან წერილის
 წასაკითხავად. სოსრო სულ განაბული ისმენდა წერილის
 შინაარსს და თან გული მოსდიოდა, რატომ ვერ ღამეწია მა-
 ძო.

„ჩემო საუვარელო შვილო, — სწერდა სოსროს დედა, —
 გენაცვალოს დედაშენი, გული ნუ დაჭკვდება, რომ რამ-
 დენჯერძე იყო აქედან წამომსვლელი და შენი ამბავი
 ვერ ვიკითხე. ჰირადად ბევრი რამ შემოკითვალე, მაგრამ აქა-
 მდე წერილის დამწერი ვერაინ ვიძოვნე. გიგზავნი სიღის,
 შენა და მამამ სწამეთ. ეს წინდები თბილია და ჩაიცვი. მამა-
 საც ძალე გამოეუგზავნი. გიგზავნი ჰატარა კურტანს, ვინძლო
 მომესწროს შენც კაცებში გაერიო და შენი მონაგარი ორიოდე
 გროში მერგოს. მე ჩემის სულით გაგიკეთე და ჩემი დედობ-
 რივი ღოცვა შიგ ჩაუაქსოვე მაგ სლბრთებს. ღმერთი იუოს
 შენი მფარველი, ჩემო ჰატარა მუშავ, და თან გდეკდეს დედი-

შენის მსურვალე ღოცვა. გაკოცებ, ხეძო მშვენიერო შვილო.
 შენ იცი როგორც ჭკვიანხად იქნები. თითხედ მუწუკი რომ
 გაქანდა, მოვირინა თუ არა? მაშას უთხარი, ზამთრისათვის
 ფული იქნება მოგვაწოდოს, თორემ წივა არა გვაქვს დამსა-
 ღებული და სხვაგანაც კვლარ ვიძოვით. შენი ღუდა.“

ხოხრომ სახქაროდ გასწია სარდაფისაკენ, მოიგდო კურ-
 ტანი ზურგხედ და დინჯის
 ნაბიჯით გაერია ასლად გა-
 მოსულ მუშებში. ესლა თა-
 ვის თავი კაცად მიანჩდა.
 მთელი დღე ხუძად იჯდა და
 ელოდებოდა—ან ესლა და-
 მიძახებენ, ან ესლა რისამე
 წასაღებადაო, ერთი ორ-
 ჯერ წინ გაუხერდა კიდევ
 მუშტარს და ივალეებში შეა-
 ხერდა. მაგრამ სმა არავინ
 გასცა და, ცოტა არ იყოს,
 იუკადრისა ესა.

კურტანს თუძცა არ
 იძორებდა ხოხრო, მაგრამ
 ესლა წინ აღარავის ეტუხებოდა. მიხვდა, რომ ჯერ ამის ზურ-
 კი გამოუღვევარი იყო ტვირთისათვის...

დიდხანს ვერ გასძლო ასე დინჯად ეოფნა ხოხრომ, ისევ
 თავის ავაქს მიჰძართა და ავაქიც სიამოვნებით აჰყუვა ჰატარა
 ამხანავს. მაგრამ ერთი დღე დაუვიწყარი შეიქნა ხოხროსათვის.

იმის შამა და ავაქი ორ სსვა მუშასთან ერთად მთელ დღეს ბარკს უსიდეებოდნენ ერთი სასლიდან მეორეში. დაღამდა, ხოსრო დიდხანს ელოდებოდა, თითქმის ძილი მოერია. მთელის დღის განმავლობაში მოსვენებული იყო. არ უცვლქნია და აი, ამ წუთას მოუვიდა აზრად, რომ რამე ახალი საცუდლუტო გამოეკონებინა. იფიქრა, იფიქრა და მოიფიქრა, რომ ავაქის საბანი და ღვები კარგა ღაზათიანად გაქწუწა წელით და სეირი ეუურებინა როგორ აიბუხებოდა ავაქი და როგორ დაიწკებდა კანკალს ამ სიციფეში. ფიქრი და ასრულება ერთი იყო... ჯერ კიდევ არ შეეკენა დაწუწული მონძები, რომ შამას მისი და ავაქი შემოვიდნენ. ავაქს სასემ გაუღიმა, ხოსრო რომ ზესე მოფი დაინახა, და ჯიბისაკენ წაიღო სელი.

— ძალიან შიამა, ჩემო გურტო, რომ არ გძინავს. აჭა, ჩემის დღევანდელ მონაგებიდან ეს შენ გურტო!.. და ამ სიტუვასთან ამოიღო ჯიბიდან რამდენიმე ვაძლი, შაქარლამა, წაბლი, მძვენაგრად დაბრწული ბუბლიკები და შიამოდან სოროს.

ბავუვი გაძრა. სისარულის ნაცვლად ნაცრის ფერი დაედო. შერცხვა, რომ ასეთი უსამართლობა ჩაიძინა, და თავის თავი შესძულდა. საშინლად გულ ამომჯდარი ქვითინით ჩამოეკიდა კისერზე ავაქს და რაღაცას სლინინებდა, მაგრამ ცრემლები არხობდა, სიტუვა ვერ გამოეთქვა.

— მე... მე დავწეები მანდ... ან ჩემი ლოგინიც მაგრე გაქწუწე... სულ... სულ... ნაწევეტ-ნაწევეტად ამბობდა ხოსრო და მწარედ სტიროდა. ოჭ, როგორ სწუსდა, როგორ რცხვენოდა, რომ იმის საუვარელი ავაქი დაღლილი მოვიდა და მოსვენების მაგიერად მთელ ღამეს ცივ იატაკზე უნდა გღებულყო ამის წებლობით... ავაქი მისვდა იმის ტირილის მიზესს და სიბრალულით ჩაიკრა გულში ჰატარა მეკობარი.

ამ დღიდან სოსრო ძალიან გამოიცვალა. როდესაც მკეტის-
 მკეტი სიცვლქე გაიტაცებდა და აღვირს წაიურიდა, მამისვე ძიან
 გონდებოდა ავაქის გაწუწული ღოგინი და საცულლუტოდ
 გამსადებული ჰატარა მკეურტნე უნბად შედგებოდა...

განდებილი

გლეხი და ვირი

იგავი.

რომ გლეხს სურვიან გადაკიდებული ვირი მიჰქვავდა. ცხა-ჭელასე გადიოდა. როცა ჭალაში შევიდა, ერთ ალაგას ჩრდილი მოეწონა; ვირი შეახერხა, საზღლსე მოხადა, ბაღასისაგან მიუშვა და უთხრა:

— აი, იცოდე, მე ცოტას ჩავთვლემ; შენც დაი-სვენებ, ბაღასით დანახურდები; მხოლოდ გაფრთხილებ: თუ შენებურად დაგიუვირნია და უდროოდ გავიღვიძებოვარ, ან შენ უნდ იყო, ან შეო.

სთქვა ეს გლეხმა, წამოწვა და მცირე ხნის შემდეგ სვრინვა ამოუშვა. სად იყო, სად არა — უცაბედად გამოჩნდა მკუ-

ლი. ეს რომ ვირმა დაინახა, ძლიერ შეშინდა, პატრონის და-
რიკება დაავიწყდა და მართო საშინელი ღრიალი.

კლესს, რასაკვირველია, გამოეღვიძა და წამოიწია თუ არა,
მკელს თვალი მოჰკრა. იქვე გვერდით თოფი ედო; მარდად
წამოაუღო ხელი, მოიმარჯვა, დაუმიხნა და წუთსეგ ფეხები
აფშლეკინა. არ გაუვლია ამის შემდეგ ორ წამს, ვაჭარმა გამოი-
არა; დახედა მოკლეულ მკელს, ბეწვი მოეწონა, კლესს შეე-
ვაჭრა და მანათ-ნახევრად მოურიგდა.

კლესმა ფულები რომ ჩაჩხრიალა, ვირს მიუბრუნდა და
უთხრა:

— შენ ეი, წყდანდელი ჩემი მუქარა მართალია ვი არ გე-
გონოს, — გეხუმრებოდი; ევირილს როგორ დაგიძლი, განა
ჩემი ხასიათი არ იციო?

— დახამც ვიცი, — წაიბუტბუტა თავისთვის ვირმა, — შენ
რომ, ჩემ ბედსეგ, მანათ-ნახევარი ხელთ არ გეგდო, მაგ და-
გვირებისთვის უმწველად ტყავს მე გამამბობდიო.

აღ. შირიანაშვილი.

თებროს სიზმარი

ვუძღვნი ჩემს ვიას, ვატას და თამარიკოს.

I

შენ გენაცვალოს დედა შენი, ვასოჯან, დღეს შენი დღეობაა, სტუმრები დაგი-
 ზატაქე და კარგი სანუქრებიც მოგი-
 მსადე: თინა, მარო, მიუძველეთ ვასოსა
 და შობის სე ჩქარა მორთეთ, თორემ
 დაგიკვიანდებათ,—ესვეწებოდა ქეთევანი
 თავისს შვილებს.

— მაშ, დიდი კუნძი შევდოთ ბუ-
 ხარში, რომ მთელს ღამეს ცეცხლი გუსგუსებდეს, — ეუბნებოდა
 ვასო დედასა.

— თებრო, თებრო! თებრო-მეთქი, შე სასიკვდილე, შენა! არ
 კესმის, ჩქარა სარაიაში შედი და დიდი კუნძი გამოიტანე.

— თებრო, მანდვე, ასლო დუქანში შეიწებინე, ოქროს ქაღალ-
 დი დაგვაკლდა და გამოართვი, — დაუვირბა ვასომ.

— თებრო, წადი ჩქარა, წმინდა სანთელი მომიტანე,
 თორემ ძალე დუქნებს დაჰკეტენ, — უთხრა ვაჟრობით გამძვლმა
 მონაზარდისამ. მაგრად აკვანში ჩაკრული ზატარა შალვაკი
 საშინლად გასწიოდა.

— გოგო, შე თვალ გამოძმურალო, რას ატირებ ბავშვსა, კვლარ დაბრწყე!

— რა ვქნა, ღმერთმანი, აღარა შესძის-რა; ერთი შიძის, შეშა მოიტანეო, მეორე დუქანში მკსაუნის, თან-კი ნებას არ მამღვეთ, ბავშვს თავი დაუბანებო; მასწავლეთ მანც, როგორ მოვიქცე, — ამბობდა წუწუნით თებრო.

— ქა, ჭხედავთ ამ სამაკელ გომბიოს, ჰასუსსაც რომ იძლევა?! — შეჭვირვა გაკვირვებით ქეთევანმა.

— დედი, უოვლად შეუძლებელია თქვენ ვინმემ გაგიძლოთ; ლამის არის აწამოთ ეგ საცოდავი! ეს მესამე თვეა, სოფლიდან ჩამოგვიყვანეს და იმის მაგივრად, რომ გასუქებულიყო კარგი ცხოვრებით, დღე და დღე წმინდა სანთელივით დნება, — უთხრა გულ-მტკივნეულად 14 წლის გიმნაზიის მოწაფემ თინამ. — საცოდავი კაცი რა რიგ გვედრებოდათ: გაუფრთხილდით ჩემს შვილსაო. დღესაც გულში მაქვს ჩარჩენილი უკანასკნელი სიტყვები მაგის მამისა: „ისე დამშვიდებული მივდივარ, ვითომ ღვთის მშობლის კალთის ქვეშ შეოლია ჩემი გოგონაო. თქვენი ჭირიმეთ ქალბატონო, იმიტომ მოვიგლიჯეთ გულიდან ჩვენი ერთად-ერთი შვილი, რომ გარდაწვევიტეთ შე და ჩემმა დედაკაცმა: — ესლანდელს დროში სჯობია კაცი მკვდარი იუოს, ვიდრე უსწავლელიო; თქვენი ოჯახიდან-კი ნასწავლი გამოვა; რაც თქვენს ქალებს ეცოდინებათ, ჩემს გოგოსაც ასწავლიან და თანაც იმსასურებენო!“ ამ იმედით განმორდა თავის შვილსა. ვასო, შენ მანც აღარა გრცხვენიან, ნუ-თუ თვითონ ვერ მი-ირბენდი დუქანში!

სასწრაფოდ წამოსტა მარო და სარაიისაკენ გაიქცა; ვასოც თავჩაღუნული და შერცხვენილი უკან დაედევნა. რამდენისამე წამის შემდეგ სამივე და-მძანი დიდს კუნძს მოათრეოდნენ ოიასში. რის ვაი-ვაგლასით ძლივს შეაგორეს ბუსარში. თებრომაც წმინდა სანთელი და ოქროს ქალაღდი შემოიტანა.

აღტაცებით შესცქეროდა თებროს მშვენივრად მოკაწმულს, მადლალს
შობის სეს. ბავშვები ირგვლივ უვლიდნენ, ჭრთავდნენ; თებ-

როსაც მისცეს ვერცხლის კაკალი, მავრამ როგორც-კი უნდა ჩამოვეი-
დნა, ბავშვის ტირილი შემოესმა და
სასწრაფოდ გაუარდა, აკვანს მიუჯდა.

— ჩემო თინა, ვისთვის რა სა-
სუქარიან მოძსადებული, იმათი გვა-
რი უნდა დაიწყროს, თუ არა? —
კეთისებოდა ვასო.

— ცოტა დაიცა, დედა შემოვს
და მაშინ დაგნიძნავთ, — უპასუხა თი-
ნამ.

— დედას მე დავუძახებ, — წამოი-
ძასა მარომ, — თორემ ძალიან გვიან-
დება, სეცა სტუმრები მოვლენ და
ჩვენ-კი არ მოვართულვართ.

— დამშვიდდით, ნუ ჩქარობთ,
ყოველისთვის მოვასწრობთ, — ანუკუ-
შებდა თინა თავისს და-ძმას.

ამ დროს ქეთევანმა და მონა-
ვარდისამ ღანგრებით გოწინაუები შემოიტანეს.

— უჰ, თქვენ-კი კუნაცვალეთ, თქვენა, ჭხედავთ, რა მშვენი-
ვრად მოურთავთ ნაძვის სე! — დაუკურგურა მონავარდისამ
თავისებურად.

— ჩემო სინათლეკ, ვასო, შენთვის ბევრი სასუქრები მაქვს
მოძსადებული: წმინდა ბასილა, მუინვარი შაქარი, ვაძლი,
მართული სულ თეთრის აბასიანებითა, ყოველნაირი ჩირი,
ჩაძინი, ჩურჩხელები, სულლი და სმელი სილი.

ვასო კისერსედ შემოესვია გამდელს და ჰკოცნიდა, ძერე კაქ-
ქანა, რკინის ჯოხი აიღო და ცეცხლს დაუწყო ჩინსენის...
უოველს დაკვრასე ცეცხლს უთვალავი ნაპერწკალი სცვიოდა. უჩი-
ნსვინებდა ვასო და ამბობდა თანა: ამდენი თვალი, მარგალიტი,
ამდენი ოქრო, ამდენი ცხენის, აქლემის, ცხვრის ჯოჯი, ამ-
დენი წლის სიცოცხლე დედასა, ძამასა, თინას, მაროს,
ძაღვას, მონაჯარდისას, თებროს!.. — თებრო-კი ამ დროს
ძეორე ოთახში აკვანს არწებდა, სთვლემდა. თებროს სსე-
ნებასედ სწორედ ისე ჩასთვლიდა საცოდავსა, რომ აკვანის
სეს თავი დაჰკრა. „თებრო“ რომ მოესმა, გამოავსიხდი-
და, უცბად წამოხტა, ცაღის თვალთ ოდნავ გადაებულს კა-
რებში შეისედა. გამჭურებული და გულდაწყვიტილი უეურებდა
თებრო ბავშვების სიმსიარულეს, რომლებიც ხელი-ხელ ჩაკი-
დულნი სიმღერით გარს უვლიდნენ განაღებულს შობის სესა.

— თებრო, წადი, სამსარეულოდან აღვახსნი შემოიტანე, —
გასძასა ქეთევანმა გოგოს.

II

მთელის ღამის უძილობითა და ძაღვას აკვანის რწებით
დაქანცული გოგო ძლივს-ღა მიათრეკდა ფეხებსა. შევიდა სამსა-
რეულოში, რის ვაი-ვაგლასით აკვანამდის მიათრია აღვახსნი
ღანგრით, მაგრამ დაბარბაცდა და უგრძობლად ბავშვის აკვანს
თავი მიადო, გულიანად ჩაქინა.

— სძინავს თებროსა და ჰხედავს სიზმარში, რომ სოფელშია,
თავისს საყვარელ დედაძამასთან. ახალწელიწადი ღამეა. იძა-
თი ჰაწია სანათურიანი მიწური სახლი სუფთად არის დაღა-
კებული, შუა-გულ ოთახში, კერასედ, დიდი კუნძი გუსგუსებს;
გარშემო უველანი მორთულ-მოკაზმულნი შემოჰსდომიან ცეც-
ხლსა. როგორც უოველთვის, ამ ჟამდაც ნათლია ნინიკას

ჯალაბობა იმათთან ატარებს ასალს წელიწადს. — თებროს დედა, შუა ტანისა, ეშხიანი, შავთვალ-წარბა, ლაწათიანად მხადმუცლი დედაკაცი, სონჩით შემოდის გარედან. სონჩაზედ აბრამიანი ალაგია: ბასილა, ღორის თავი, თაფლი, გოსინაუი, ბედის კვერი და ჰურები, საღვინით ღვინო, ცივად მოხარშული ქათამი, ხურჩსელები, ვაშლები, ჩირი, ჩამიჩი და სხ. მოიტანა და ცეცხლთან დადგა.

— აბა, კაცო, ელი ვისმე კიდევ, თუ ვსჭამოთ ვასმაში? საცაა გათენდება.

— ელისაბედა, გუთაუვა, ცოტა კიდევ მოვიცადოთ, მალე სიკოც გაჩნდება, ჩვენი ჰირველი მომკვლევი უოველთვის ის არის და უნდა გითხრა, კარგადაცა მაქვს დაცდილი იმისი ფესი. უკანასკნელი სიტუვის გათავებისთანავე, კარებს მართლაც შეკვლე მოადგა და ძალალის სმით სამჯერ დაიმასა: „შემოვსდგი ფესი, გწუალობდეთ ღმერთი, ფესი ჩემი, კვალი ანგელოზისა!“

— ნათლიჯან, დავლიოთ, შენი ჭირიძე! — შესძასა თებროს მაძამ ნინიკას. — ეს ერთადერთი ჩვენი იმედი, ე გოგო დამილაოცე! ნინიკამ ხელში ჭიქით სავსე ღვინო აიღო, უღვასე-ბეზედ ხელი გადასვა და დაიწყო:

— ღმერთი იუოს თქვენი შემწე და ამ ჩემი ჰატარა ნათლულის ჰატრონი! კიდევ ბევრს ამისთანა ასალწელს შეგასწროთ ესე ტებილადა და ჯანსაღადა! აი, ჩემო ნათლულო, ქალაქში რომ ვიუავი, შენც არ დამვიწეებისარ: ე ბუშიკა და ფორთოხალი ორ-აბასიანით შენ წამოგიღე!

თებროს სინარულს სახლვარი აღარა ჰქონდა. იმ საღამოს უოველისფერი ასალი ეცვა: წითელი ფოთლიანი თავშალი, ფესთსაცმელი, კაბა. ბუშიკამ სომ მთლად აღტაცებაში მოიუვანა! მაგრამ ის იუო ბუშიკა აიღო ხელში და დააწეებისა: წიკო, წიკო, წიკ-წიკო! და თანაც დაუარა ოთასში, რომ ამ დროს სამხარეული დამ გაბფორებული მონაყარდისა გამოჩნდა.

გოგო რომ აკვანსე დაინახა მიძინებული, ფერდში
გუნი წაჭკრა და მიამახა:

მუჯღუ-
ეროვნული
ზიგლიოთეა

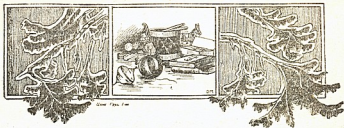

— ქა, ჭსედავთ ამ შეჩვენებულსა! ჩვენ ამის ლოდინსა და მასილში სული ამოგვეერთვა და ეს-კი აქ განცხრომითა წვეს და სვრინავს! რამდენი სანია აღვასახისათვის გამოვგზავნეთ! იქ სტუმრები მოვიდნენ; შალღ სომ ლას კაიჭაჭოს, მიგ ურში ჩაჭკივის და ეს-კი მკვდარისავთა ვდია!

საცოდავი თებრო რეტ-დასხმული წამოვარდა, დიდ-სანს ვკდარ მოვიდა გონსა, სად იყო და ვინ ელანარაკებოდა. ბოლოს,

როცა დარწმუნდა, რომ სისმარში იყო მხოლოდ დასვენება, რელი დედ-მამა შორსა ჰქუებდა იხევა, ცხარე ცრემლებით განდობ-სცვივდა.

მარიამ დემურიახი.

ფოტოსალი

ღღაქის მივარდნილ უბანში ცხოვრობდა ერთი ღატაკი კაცი თავის სუთის წლის ქალით. შობა დღე ახლოვდებოდა.

— მამილო, ფუფაღა სად ჩამიწეობს საჩუქრებს, წულები რო არა მქვს?

— თვითონ მოასერსებს, შვილო. იქნება შობამდის გიყიღო კიდევ ლამაზი წულები; ჩაიცვამ და შენც აჭაჭუნებ თოვლსუდ შენი ტოლებიწავით.

ამ სიტყვებს რო ამოიბდა, საწუალი კაცი ცდილობდა ბავშვისთვის არ შეესუნა, — არ იცოდა, როგორ ვეიდა დახირებული წულები. რამდენიმე დღე იყო, სამუშაო არა ჰქონდა; ვაღადაც არა-ვის რას აძლეუდა, მოსოვრობა კი ძალიან უძნელებოდა.

სვალ შობა დღე თენდებოდა: შობაც ქარიანი დღე იყო და ძალიან ცივოდა. ბავშვი ფანჯარასთან იჯდა და თვალს ადევნებდა თოვლის ბარდნებს.

— მამა, ლხინი აქვთ, ბარდანები თამაშობენ!

ნეტა, მაკათაც აცვათ წულები?

— არა მკონია, შეილო, უნახესა მამამ.

— ნეტა ჭქონოდათ, ამღამისთვის ვთხოვდი.

(ბავშვმა დაიხედა ტიტკელა ფესებზე და მღუღარე ცრემლი გადმოვარდა.)

მამამ დაინახა ცრემლი, გული ჩაეფუფუნა და სთქვა:

— წავალ, წულებს გიუიდი. რა ჭქნას, ივლახავეს. მსიარული შობა გაუთენდება იმის ჰატარა გოგონას! დღეს მაინც არ იტირებს საწყალი!

ბნელ კიბეზე რომ ჩადიოდა, ეგონა, ქვესენელს მივდივარო, ისე ემძიმებოდა მთხოვრობა. ქუჩაში რომ გავიდა, სულ თაზბრუ დაქისა. მეტად უმსკლდეობდა თხოვნა, სიტყვები ახრჩობდა, მაგრამ უურადლებას არავინ აქცევდა. სიცვიის გამო ეველა მან მიეშურებოდა, სოკს ხელში ეჭირა სავაწრო — სათამაშოები. იმათაც ეყოლებოდათ ამისავით ჰატარა ქალები, მხოლოდ უფრო ბუნდურები.

აი გაიარა ერთმა მორთულმა ქალმა; რა ღამასი და კითხილი სჩანდა! თითქო ჰატარა წულებიც ეჭირა სკლმი. ეგონა. ღვთისნაცან არის ჩემთვის მოვლინებულიო, მაგრამ ქალმა არც-კი შესედა, ისე გაიარა! ესლა უფრო გული ჩასწედა. აგერ ერთ განალებულ მღალასიას მიადგა. ფანჯრის გარეთ გამოუფონათ ათას ხაირი ფეს საცემელი.

— რა უსამართლობაა — აქ ამდენი ფესსაცემელი აწვივა, და ჩემი გოგონა კი ფესშიშკვლავ!

დაღვრემილი გამოორდა მღალასიას, მაგრამ მალე ისევ დაბრუნდა. სამინელმა ახრმა გაუკვივა.

მოდი ერთ წვეილას ავიღებ, ამის ჰატრონს იმდენი აქვს, რომ ერთი წვეილით არა დააკლდება რა; ჩემი გოგონა კი როგორ გაიხარებს!..

მაშ უნდა მოვიზარო! უნდა მოვიზარო! ამ სიტყვებში ისე შეამფოთეს, რომ გაიქცა, მაგრამ სასლს რა მიხვდა? თვალ წინ წარმოუდგა თავისი ჰატარა გოგონა: აი მაშის ფეხის სმაზედ მივარდა კარებს და სელები გაუწოდა ლამაზი წულების გამოხარბთქვად. რა ჰასუსი უნდა გასცეს? ფული არა ჰქონდა? ფული არც კი იცის რა არის. ხელცარიელი მივიდეს და გული მოუკლას საწუალ ბავშვს!

დაბრუნდა, თუცა ფეხები უკან რჩებოდა, გამკლელ გამოვლელი იმდენი აღარ იყო და ისიც ადვილად მივიდა ფესსაცმელებთან.. ერთი ხელის გაწდომად კმაროდა... ხომ არაუინ დაინახავდა!

— არა ქურდობას ვერ ვიზამ!

ამ დროს ცხადლივ შემოესმა თავის გოგონას სმა:

„რა ლამაზი წულებია! გმადლობ, მაძილო!“

გონება დაეხნა: წაავლო ხელი ერთს წუვილს და გაქანდა.

„ქურდი დაიჭირეთ! ქურდი! გაიხმა სმა.

ვაჭარი გამოუდგა, ნოქრებიც უკან დაეღვენენ. ძოელი ქუნა ფესზედ დადგა.

საბრლო მამა კი ქედ მოგლეჯილი გარბოდა. გსაზედ წააწუდა ქუნის მცველს, რომელმაც მსაჯულთან წაიუგანა.

ამან მე გამქურდა, იმასდა ვაჭარი, ვც სსეებსაც მოჭარავდა! დაამწვედიეთ! დასაჯეთ!

მსაჯულმა არ იცოდა, რა ეთქვა:

— ეს ფესსაცმელები ხომ არ არკებდა, ვინ იცის, არის კია დამნაშავე!

უბედური კი გაჩუმებულიყო და ტიროდა. განსრიკეს და ორი კაპიკის მეტი ვერ უპოვნეს. წართმევა რომ დაუპირეს საბრლო მამამ წამოიძახა:

— ჩემი ჰატარა გოგნასთვის მოვიპარე! გვედრებოდა ^{საქმიანობა} ~~საქმიანობა~~ წამართმევთ მზე ორ კანუიკს, რიღათი ვუვიდო „წამოიპარა“ ფორთახალი“ ამ სიტყვებმა ძლიან იმოქმედა იქ მდგომ მოსკირებზე, სოლო გულ ქვა ვაჭარმა წამოიძახა:

— აჰე ორი კანუიკიც მოპარული იქნება! ეგ ფესხანძელი აქ მომეცით და ქურდი დაამწყვდიეთ...

ხალსიც და მსაჯულიც კარვით ხედავდნენ რომ დამნაშავე ქურდი არ იყო, მაგრამ ქურდობასეუდ იყო დაჭერილი და უნდა დასჯილიყო.

ხალსმა რაღაცა ხურხული დაიწყო; ბოლოს ხალსიდგან წინ-წამოდგა ერთი მოსუცებული კაცი და მსაჯულს მოახსენა:

— „მე ამ კაცს კარვად ვიცნობ: ეს არის ჰატიასანი და მშრომელი. თუ რამე ავი ჩაიღინა, უთუოდ უნებლიედ. მე ვუდგები მკვას თავდებად. გაათავისუფლეთ—და მე გადავისდი ფესხანძელის ფასს.“

ვაჭარი დაკმაყოფილდა. საწყალი კაცი გამოვიდა კარვად და თავისი უცნობი მუარველიც თან გამოჰქევა. საბრალო ძალიან სწყუნდა თავის საქციელს, ბოდიშს იხდიდა, ტიროდა სინარულისაგან და მადლობას უხდიდა. მამინ მოსუცმა ერთი მოხრდილი ფორთახალი მისცა და უთხრა:

— მე მჯერა, რომ გულწრფელად სწყუნართ. აი ფორთახალი, რომელიც უნდა გვეიღნათ. ეს ძალიან ასიამოვნებს თქვენ ჰატარა გოგონას.

— ვინა ბრძანდებით, ვერეთი სუთისნიერი? ჰკითხა კახარებულმა მამამ.

მოსუცმა ღიმილით მიუგო:

— უთხარით თქვენ ქალს, რომ ყუფაღამ გამოუგ ხაყნა. უცნობი გარბოდა.

საწყალი კაცს თავის თავი სიძმარში ეგონა.

ბავშვის ნეტარებას საზღვარი არა ჰქონდა. მეორე დღელი
 საჩქაროდ მივარდა წულებს და შიკ ფორთოხალი დანახა. გა-
 ხარებულმა ბავშვმა დაუწყო თამაშობა. უცებ ფორთოხალი გა-
 სსნა და მიგნიდგან შორთული ნაძვის სე ამოვიდა. რომელზე-
 დაც სსვა და სსვა სათამაშოები ეკიდა. გახარებული ძამა და
 შვილი გადაეხვივნენ ერთმანეთს.

ელენე ცხველაძე.

პატროსანი ველური

(რუსულით)

ინდოელმა ველურმა თავის შესობელს თამბაქო სთხოვა. შესობელი მუნწი არ იყო; ჩაიყო ჯიბეში სელი და ერთი მუჭა მისცა. მეორე დღიან ველური ისევ იმ შესობელთან მივიდა და თან თამბაქოში ნაპოვნი თეთრი ფული მიუტანა.

— ამასთან რადან მოგკონდა? — ჰკითხა იქვე მდგომმა ვერო-პიელმა. — ვინც თამბაქო გაჩუქა, ეგვეც შენ მოგცა.

ველურმა გულსედ სელი დაიდო და სთქვა:

— აქ მე ორი კაცი მიხის — კეთილი და ბოროტი. ჰირველი მეუბნებოდა:

— ფული შენ არ გეკუთვნის, პატრონს წაუღეო!

— შენ მოგცეს, მაშასადამე შენი უოფილაო, — ჩამხინჩნებდა ამის პასუხად მეორე.

— გატუეებს! — იმასოდა კეთილი. — თამბაქო შენია, ფული კი — შესობლისა.

— ნეტავ, თავს არ იწუსებდე! წადი, მაგის არაუი კადა-ჰკარ და გაათავე! — მიჩვენდა ბოროტი.

არ ვიცოდი, როგორ მოვქცეულიყავ. დაწვექი დასაძინებლად, მაგრამ ამ ორმა კაცმა ისეთი ჩსუბი და დავი-დარბაბა ასტეხეს ჩემს გულში, რომ მთელი ღამე აღარ დამაძინეს. ესლა ავდექ და ეს ფული უკან მოვიტანე.

დემნა გროველი.

გმირი ძაღლი.

(თარგმანი)

გაცნარებული ბრძოლა იყო ფრანგებსა და რუს-ავსტრიელ ჯარის შორის. ძნელი სათქმელი იყო, ვინ დარჩებოდა გამარჯვებული. ბოლოს ფრანგებმა სძლიეს, თუმცა გამარჯვება ძვირად დაუჯდათ. შუა გულ ბრძოლაში ფრანგების რაზმის მებრძოლე სასიკვდილოდ დაიჭრა, წაიქცა და დროშა გავარდა ხელიდან. მის ასლო მებრძოლი ავსტრიელი მივარდა და დროშა აიღო. ამ დროს მას მოკლულ ფრანგის ძაღლი მივარდა, წააქცია, წაართვა დროშა და სისწრაფით თავისიანები-სკენ გასწია.

ამ საგმირო საქციელისთვის ძაღლი ორდენით იქმნა დაჯილდოვებული.

გემრიელი მსხალი

(რუსულით)

ბატონმა მოსამსახურე გაგსაგნა გემრიელი მსხლის საუდიღათ. მოსამსახურე მივიდა მედუქნესთან და მსხალი მოჰკითხა. მედუქნემ ასკენა.

— კარგი მსხალი მომეცი, გემრიელი იყოს. — უთხრა მოსამსახურემ.

— გემოდ ნახე და გაიგებ, რომ გემრიელია. — უბახუსა მედუქნემ.

— ერთი რომ ვნახო, რას გაიგებ უკვლავ გემრიელია, თუ არა? ეგება ეს გემრიელია და სხვები კი უგემური!

უკვლავ მსხლები საკბინა თითოჯერ და შეძევ ბატონს მიაართვა. ბატონი გაუჯვარდა და დაითხოვა.

დ.მ. დეკანოზიშვილი.

ანდრეაშვილი და
ბაშოვცანაშვილი

ოთხის ასოსგან შესდგება
ნადირთა მუყის სასული,
თუ ზირველ ასოს გამოხსველი.
ვიქმნები იმურთ საწყმელი,
თუ კიდევ მასვე გაჭბუდამ,
ვიქმნები ერთა საკვები.
თუ ზირველ ასოს სულ მოჭკვეთ,
ხალსთა ჩამთქმელი ვიქმნები.

გამოცანა

უცხო გუნძულის სასულსა,
რომ მოხვევით ანიო,
ქართული სიტყვა დარჩება-
სიხარულის ნიშანიო.

ხალხური.

შესდეთ ექვსმურაშვილს,
რა თავივე გამორბინაო.
— წმინდა*) გიორგივ, გვიძველუ,
ლეკა დაგვიდო ძირსაო!

*) გიორგი ქართველი კაცი ყოფილა და ხალხი უბრალო მომაცდუნს არ
მტყობდა „წმინდა გიორგიო“.

„ნაკადულში“ მოთავსებული სტატიები წარსული წლისა. დაჯიარებულია

ლაქსები:	№ №
1. ნაკადული.—შიო მღვიმელისა.	I
2. ურმა და გოგლიკო.—ვაკელისა	II
3. მილოცვა დიდდისთან.—შიო მღვიმელისა.	IV
4. წყარო.—დუტუ შკერელისა.	III
5. მელია.—ჯაკისა	IV
6. თავის სიმღერა.—ფაფ ფშაველასი	V
7. პატარა მანანწალა.—ნიკოსი	V
8. ნაკადული.—გ. რუსძისა	VII
9. ვირის ჩივილი.—შაქრო გოგნიძესი	VII
10. ბულბული და ბავშვები —თეოფ. კანდელაკისა.	VIII
11. * * კნ. ნინო ორბელიანისა	X
12. * * შ. მღვიმელისა	IX
13. ცნობის მოყვარე.—თეოფ. კანდელაკისა	IX
14. დათვი და შინდი.—ჯაკისა	XI
15. ლომი და კურდღელი.—თეოფ. კანდელაკისა	XII
16. ვირი.—თეფ. კანდელაკისა	XI-I
17. მთიბაფი.—ევდოშვილისა	XIV
18. გაზაფხული.—გ. რუსძისა	XVI
19. შინაურ და გარეულ პირუტყვთა მდგომარეობა.—თ. კანდელაკისა	XVII
20. შინდორში.—ი. ევდოშვილისა	XVIII
21. გლეხის შვილი ბიჭუკელა.—დ. თომაშვილისა	XIX
22. მერცხალს.—შ. ტრუსა	XX
23. გოგის ჩივილი.—გ. კელოვანისა	XXI
24. პაპა და დათიკო.—ი. ევდოშვილისა	XXII
25. თვალ ხუტუნა — შ. მღვიმელისა	XXIV
26. დიდიღედა.—ბ. ახოსშირელისა	XXIII
27. ქუცუნისა ოჯახი.—ვაკელისა.	I

მოთხრობანი:

1. ჩხუბი.—ი. აფსაზ.	I
2. არმაზობა.—არ. ქ —ძისა	II
3. დამეგობრდენ. ჩ ნაკაშიძისა	III—V
4. საშობაო მოპატივე.—ან-ანესი	IV
5. მაიმუნის დიოურიდგან (ფრანგულით) თ. დომურისა.	III IV
6. ჩხუბის შემდეგ. ი. აფს.	II-IV
7. ჯადო —არაკაკის შირელისა	V
8. ბავშვები და ბელურები.—ნიკო ხაკაშიძისა.	VII
9. თოვლის ფიფქი თარგმანი —ნ.—ურისა	VII
10. ქურდი დავჯარბი. ე —სა	VIII
11. შვიდი წლის გირი ქალი.—ნიკოსი	VIII

12. თავის თავ-გადანაწეალი.—გნ. ანასტასია ამილასვარის	VIII
13. ციყვი და შგელი.—ტოლსტოისა, თარგმანი შ. ნაკაშიძის	VIII
14. დათვის ნაამბობი.—თარგმანი ნინო ნაკაშიძის	IX
15. ყოჩივარდა. - ბავშვის მოგონება, დავალებისა	IX
16. ერთგული ძაღლი.—თარგმანი ნინო ნაკაშიძის	IX
17. მოგზაური ბაყაყი.—თარგმანი ამარჯობისა	X
18. სამი ამხანაგი. ვერა კავსაძისა	X
19. ალუბალი.—თარგმანი თეო კანდელაკისა	X
20. მეცხვარე ალექსი.—ვეფოშვილისა	XI
21. მეფე და მწყემსი.—თარგმანი ნინო მაჭავარიანისა	XI
22. ბატონ-ყმობის დროის ამბავი. — შარამ დემურაისი	XI
23. მერცხლები.—ს ზ. ანდრონიკაშვილისა	XII
24. დაბადების დღე პატარა ხელმწიფისა.—თარგ. ქ. რაზიკაშვილისა	XII
25. ბობის გაზეთი.—ინგლისურიდან, თ. დ—ურისა	XIII
26. თუთიყუში და ბელურა.—უანწულისა	XIII
27. ჩხუბის შედეგი	XIII
28. ვაგონში. - ნინო ნაკაშიძისა	XIV
29. მიამუნები, როგორც აღმზრდელები	XIV
30. მოლოდინი. - სურათი ვაჟ ფშველასა	XV
31. კატა და ცხენი.—თარგმანი შ. უანწულისა	XV
32. არწივი და ფუტკარი.—დეე ტოლსტოისა, თარგ. ნ. ნაკაშიძისა	XV
33. ოთხი და.—თარგმანი კატო თავთაქიშვილისა	XVI
34. მელია და ჩიტუნია.—მც. ოკრობელისა	XVI
35. მერცხლის ბუდე.—თარგმანი	XVII
36. შგელი და გლეხი.—შ. დ—ს.	XVII
37. თინა.—თარგმანი ნინო თავთაქიშვილისა	XVII
38. სოლიკოს მტრები. — თ ფ—დისა	XVIII
39. მეჯლისი სოკოს ქვეშ.—რუსულით კატო თავთაქიშვილისა.	XVIII
40. ფერია.—თარგმანი ნინო თავთაქიშვილისა	XVIII
41. სპილო და ექიმი. - ამილასვარისა	XVIII
42. მართალი მოსამართლე.—ნ. ხუცრიაშვილისა	XIX
43. ძველი წიხქელი.—თარგ. ნინო თავთაქიშვილისა	XIX
44. კუტი.—ფრანგულით, ნ. თავთაქიშვილისა	XX
45. ცხოვრება სიყვარულია.—თარგ. თეოფ. კანდელაკი.	XX
46. ლექსოს სამწყემსო. ვაჟა-ფშაველასა	XXI
47. დამწყვედელი მერცხალი.—ფრანგულით. დ. დ—სა.	XXI
48. ძაღლის სიცრუე. - თარგ. რუსულიდან, ტასო ვიფიანისა.	XXI
49. ქურდობა.—მოგონება. დ. დ—შვილისა	XXII
50. მსაჯული, ყიყინა და ციციუნა. - სახუმარო ამბავი, კაკისა.	XXII
51. ურია და მოხუცი.—რუსულიდან დამიტრისა	XXIII
52. პაწაწინა ჯიუტები.—შინ-ინისა	XXIII
53. მკვებარა გიორგი.—ს ზ. ანდრონიკაშვილისა.	XXIII
54. გუგული — თარგმანი ჭაჭინაძისა	XXIII
55. ბედნიერება თავისუფლებათა. - გადმოღებული ნ. ბა—ძისა	XXIII

56. პატარა ტიტო. — მოთხრობა დეკანოზიშვილისა XXIV
 57. ჯაღლეუზა. — თარგ. ანტონისა XXIV
 58. ყვავილები. — თარგ. ნ. თ — სს XXIV

ზღაპრები და კომედიები.

1. დაეხსენ ფისოს. (კომ. ერთ მოქმედ.) — რუსულიდან I
 2. შოშია. — იგავ-არაკი აკაკისა. I
 3. ლოკოკინა და აბრეშუმის ჭია. — ში . . . . . II—III
 4. მელია და კურდღელი. — ჩინური ზღაპარი თ ბუქანიშვილისა VII
 5. ციციანთვლა. — იაპონური ზღაპარი თ. ბუქანიშვილისა X
 6. მელია. — ხალხური ზღაპარი. XIII
 7. შტრის განდევნა. — ზღაპარი შამინ სობიარაკისა. თარგმანი ნინო მაჭავარიანისა. XV
 8. ამწვანებულ სამეფოში. — ზღაპარი ტყის კაცისა. — (თარგმანი. კხ. ანასტასია აშილახურისა). XVI
 9. ამწვანებულ სამეფოში. — მისივე XVII
 10. საიდგან წარმოსდგა მგელი. — ამერიკული ზღაპარი, თარგმანი ოლეგ ბუქანიშვილისა XVIII
 11. მელია და წერო. — ზღაპარი, თარგ. ოლეგ ბუქანიშვილისა. XIX
 12. ყვავილთა დედოფალი. — ჩეხოვის ზღაპარი სამ მოქმედებად, თარგმანი ნ. თ — სს XIX
 13. გულადი კურდღელი. — ზღ. შამინ-სიბირიაკისა, თარგ. დ. დეკ. XXI
 14. ყველაფრის მცოდნე ექიმი. — გერმანულით დეკანოზიშვილისა. XXII

ისტორია.

1. ქართველების მონათვლა მცხეთაში 23 მაის 326 წ. — არ. ქ — ძისა. V
 2. არგონაველების ამბავი — გერმანულიდან V
 3. შირიანიდან ვახტანგამდე. — ა. ქ — ძისა VII
 4. არგონაველების ამბავი VII
 5. ჰერკულესის ამბავი. — ფრანგულიდან VIII
 6. ვახტანგ გორგასალი. არ. ქ — ძისა. IX
 7. ჰერკულესის ამბავი. — გერმანულიდან X
 8. ჰერკულესის ამბავი. — გერმანულიდან XI
 9. ვახტანგ გორგასლანიდან ბაგრატ მესამემდე. — ა. ქ — ძისა. XIV
 10. ჰერკულესის ამბავი. — გერმანულიდან XIV
 11. ვახტანგ გორგასლანიდან, ბაგრატიონ მესამემდე. დასასრული ა. ქ — ძისა. XV
 12. ჰერკულესის ამბავი. — გერმანულიდან XVI
 13. ჰერკულესის ამბავი XVII

ნაკვეთი.

- 1) უცნაური მგობარი, 2) საშვედრო სამსახურის ძაღლები I
 1) მებაზგული ცხვრები. 2) უხელფეხო მხატვარი ქალი. 3) სკოლა თუთიყუშთათვის, 4) უცნაური საქმელები IV

1) ატლანტის ოკეანის ხომალდის საკუქნაო.	2) მო.დარაჯე გველები.	VII
1) იაპონელ ბავშვების გასართობი		IX
1) ბაყაყი ბუდეს იშენებს		X
1) ცა-ხახუნა.		XI
1) მუსიკის მოყვარული პირუტყვები. —მ—ძისა		XV
1) სპილო-გამდელი, 2) კატა		XVI
1) დიდსულოვანება ძაღლისა		XX

სახალისო სამუშაო და გასართობი

1) კინკარ-კინკარ კრება. —(მკვდლიშვილის რვეულიდან).	
2) გამოცანა. —აკაკისა.	I
1) „ნიშხა, ნიშხა.“ 2) გამოცანები	IV
1) კალათის დაწვნა, 2) როგორ ჩაუშვა კვერცი გრაფინკაში, 3) ასოების ამოცანა, 4) შაკრატელი, 5) უჯრების ამოცანა, 6) ხალხური, 7) გამოცანა	V
1) კეკე-მალულა, 2) თვით-მოცეკვავე, 3) გამოცანები, 4) ამოცანებისა და უჯრების ახსნა	VII
1) როგორ შეიძლება ერთი ჩხირით ათი ჩხირი აიღოთ, 2) ჯაჭვი, 3) ჯაჭვის გაწყვეტა, 4) შარადა, 5) გამოცანა	VIII
1) კვერცხის ნაჭუჭის გემი, 2) ჩქარა გამოსათქმელი	IX
1) ხელმწიფობა, 2) გამოცანები	X
1) ქილა, 2) ხალხური, 3) გამოცანები, 4) რებუსი	XI
1) დამატყუებელი მგელი, 2) შარადა, 3) ხალხური 3) ახსნა.	XII
1) დიდი ბატონი, 2) ამოცანა, 3) ბაირალი	XIII
1) სიფონი, 2) გამოცანები, 3) რებუსები	XIV
1) ხარი, 2) ხალხური, 3) სახუმარო ამოცანები, 4) რებუსი და 5) ახსნა	XV
1) ვანოს თავგადასავალი. 2) ხალხური. 3) რებუსი	XVI
1) დარდიანი. 2) გამოცანა	XVII
1) დარ—. 2) ქვიშის სათამაშო. 3) გასართობი. 4) ახსნა	XVIII
1) მუხუდოს კაკლით და ასანთის ღერით სკამის, მაგიდის და სხვა გაკეთება. 2) ბავშვების ლოცვა 3) შარადა, გამოცანა	XIX
1) გაყოფა. 2) ჩქარა გამოსათქმელი. 3) შარადა. 4) სოფლის სკო- ლაში	XX
1) შარადა. 2) გამოცანები. 3) სახუმარო ამოცანები. 4) უჯრე- ბის ამოცანა. 5) ახსნა.	XXI
1) დაბმული ბურთის დაჭერა. 2) სახუმარო გამოცანები. 3) ნა- კადულის რედაქციას 4) ახსნა.	XXII
1) მიმუნნი და მუდო. 2) ხალხური გამოცანები	XXIII
1) ქარის წისქვილი 2) შარადა. 3) ხალხური ლექსები. 4) ანდა- ზები 5) ჩქარა გამოსათქმელი	XXIV
1) პატარა შეითხველების წერილები	IV, V, XII
2) პატარა ნაკადულის რედაქციას	XIV
3) განცხადება	XIV, XVI, XVII.

ამ წლის ჟურნალის პირველ ნომერში, იქვე მოთავსებული
მოთხრობა „ფორთოხალი“ ფრანკულიდან ნათარგმნი.

